

MŪSŲ Lietuva

Jornal Lituanu «NOSSA LITUANIA»
 DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
 Dr. José Ferreira Carrato
 SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
 LAIKRAŠTIS
 A D R E S A S :
 AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
 SÃO PAULO
 ATSKIRO NUMERIO KAINA
 CR.\$3,00

NR: 404 (13)

SÃO PAULO — BRASIL — 1957 M. KOVO MĒN. — MARÇO 30 D.

X METAI

Sustiprinkime Lietuvos laisvinimo akcija.

Vienas pirmųjų laisvėje gyvenančių lietuvių uždavinių yra padėjimas Lietuvai numesti vergijos jungą. O tie vergijos poniai yra skaudūs ir pavojingi.

Iš tų trijų milijonų šimtai tūkstančių ištremtų Sibiran vergų darbams. Nekažin kas ir palikusiems tėvynėje. Trūksta maisto, drabužių, džiova daug gyvybių be laiko palaužia. Tautos fizinis atsparumas yra sumažėjęs. Priešas nei tenkina vien fiziniu tautos naikinimu. Bolševikai stengiasi pakeisti ir lietuvių dvasią. Tiesa, dar leidžia lietuviškai kalbėti, bet nori kad jaustų, mąstyti komunistiškai. Tikslas siekia visomis priemonėmis - per spaudą mokyklas organizacijas, kinus. Maskva neturi jokio intereso, kad prie Baltijos jūros dar ilgus amžius gyvuotų lietuvių tauta. Priešingai, jau sena yra Rusijos imperialistinė politika nušluoti nuo žemės paviršiaus visas tris Pabaltijo tautas. Laikas dirba pavergtųjų nenaudai. Trėmimas Rusijos gilumom ir šiandien nėra susitvėręs, tik pakeistas jo vardas. Verbuojami «savanoriai» Azijos Rusijoje plėšiniams «įi savinti». Lietuva gyvena pavojingiausią savo istorijos momentą.

Laisvėje gyvenantieji lietuviai neša didelę atsakomybę už Lietuvos ateitį, nes nuo jų vienokio ar kitokio nusistatymo labai daug priklauso Lietuvos likimas.

Labai pavojinga yra nusistatymas laukti, kad galimas artimesnėje, ar tolimesnėje ateityje kilti karas gali sudaryti sąlygas pavergtiems kraštams nepriklausomybei atgauti. Karas gali kilti labai greitai, bet gali prisieiti ilgai jo laukti. Per tuos laukimo metus okupantas gali suvirškinti mažesnes tautas.

Yra ir kitas kelias į pavergtųjų išlaisvinimą. Tai bėdumas į laisvojo pasaulio sąžinę primenant padarytą pavergtiems kraštams, be jų kaltės, skriaudą. Reikia sudaryti tokia vieša pasaulinė nuomonė, kad jos spaudžiama Jungtinių Tautų Organizacija Lietuvos ir kitų pavergtųjų kraštų klausimą iškelty šios organizacijos susirinkimuose, ji svarstyti, o Rusijai, jei ji nepaklausytų nutarimo, taikinti sankcijas.

Šia kryptimi kaip tik ir imasi iniciatyvos Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jau praeitais metais yra išsiuntinėjęs aplinkraštį, kuris buvo ir «Mūsų Lietuvoje» atspausdintas, kad reikia sustiprinti Lietuvos laisvinimo akciją. Reikia veikti į gyvenamo krašto vyriausybę ir visuomenę, kad jos atstovai tarptautiniuose susirinkimuose iškelty pavergtųjų tautų klausimą ir iš jų versty okupantą pasitraukti. O su viešąja nuomone ir Rusija skaito i

Šio tikslo siekti Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia, kur tik yra lietuvių, suorganizuoti komitetus. Kadangi Brazilijos įtaka, kai po didžiausios Pietų Amerikos valstybės kas kart didėja, tai labai svarbu, kad šio krašto vyriausybė ir visuomenė būtų visuomet palanki pavergtųjų naudai. Tiesa, vyriausybė šiuo klausimu turi aiškų nusistatymą ir atvirai pareiškia, kad stovi už pavergtųjų tautų išlaisvinimą, tačiau plačios visuomenės masės, net inteligentų didelė dalis, neturi pakankamos orientacijos.

Reikia daugiau propagandos, daugiau apie tai rašyti braziliškoj spaudoj, informuoti radijo televizija. Darbas didelis. Jis turi būti planingai ir organizuotai dirbamas. To dėl suorganizavimas, kaip pa geidauja VLIKas, šiam tikslui komiteto ar komisijos yra būtinas, nei kiek neatidėliotinas reikalas, nes jau ir taip daug nepanaudoto laiko ir progų paspruko iš mūsų rankų.

Gyvendami lemiamą istorijos momentą, kada mūsų Tėvynė yra tarp gyvybės ar mirties, mūsų sąžinė mums uždeda dideles ir atsakingas pareigas.

Pavergtoji Lietuva laukia, kada visų kontinentų lietuvių stipriau įsijungs į laisvės kovų frontą ir pagreitins išlaisvinimo valandą.

— Šiltas oras okup. Lietuvoje. Žiniomis iš Lietuvos, ten sausio mėn. buvo neįprastai šiltas oras. Kai kurios dienos greičiau priminė pavasarį negu viduržiemį. Šiomet Lietuvoje dar nebūta žiemos speigų. Sausio mėn. pietiniuose Lietuvos rajonuose buvo įregistruota augščiausia temperatūra plius 8°C. Panašus šiltas oras sausio mėn. Lietuvoje buvo registruotas 1925, 1936 ir 1944 m.

— Kauno pilies bokštas bus restauruojamas. Vilniaus radijas sausio 27 d. skelbia, kad numatytas restauruoti Kauno pilies bokštas ir toliau vykdyti Gelgaudų pilies restauravimo darbai. Šiomet į darbų planą įtrauktas taip pat Pažaislio vienuolyno ir bažnyčios ansamblio restauravimas Vilniaus radijo teigimu, «šis puikus 17 a. barokinis kūriny, išliejus Kauo jūrai, liks saloje ir patrauks daug turistų». Būsią apdengti stogai, restauruoti kupolai, fasadai. Kaune būsią restauruoti taip pat, «kaif kurie Kauno kulto pastatai bus pritaikinti istoriniam Vilniaus muziejui».

— Marijampolėje (bolševikiškai pavadintoj Kapsuku) Maskvos Čaikovskio vardo konservatorijos studentų lie-

Vaidas is Vengrijos kovų su komunistais.

(USIS)

tuvių grupė suruošė didelį koncertą. Programą atliko studentai Digrys, Juodišius, Kulinauskas ir Jotys.

Chicaga - JAV komunistų centras

JAV komunistų partija savo suvažiavime nutarė perkelti savo centrą iš New Yorko į Chicagą. Tačiau Chicago mēras sakė — geriau šio krašto komunistai tepersikelia į Maskvą. Suvažiavime buvo suminėta, kad pačioje Chicagoje dar nerasta vietos, kur bus partijos centro būstinė.

Persikėlimo priežastys buvo suminėtos tokios: kadangi jų partija esanti pasiremusi darbininkijos klase, tai partijos centras turis būti JAV pramonės centre, kokiu yra Chicaga. Komunistų partijos centras nuo pat partijos įsis teigimo, nuo 1919 metų buvo Chicagoje iki 1927 metų, bet vėliau buvo perkeltas į New Yorką.

— Kiek yra žydų pasaulyje? Žydų pasaulyje yra 11, 810 000. Daugiausia jų Jungtinėse Amerikos Valstybėse — 5,200,000; Sovietų Sąjungoje 2 mil., pačiame Izraelyje tik 1.585,000.

Lietuvos paviljonas pramonės parodoje

KAUNAS, okup. Lietuva. — Lietuvos paviljonas žemės ūkio ir pramonės parodoje Maskvoje numatytas rekonstruoti. Rekonstrukcijos darbams vadovaus architektai Mikėnas ir Trijūdis. Prie dabartinį ekspozicijų numatyta pastatyti naują salę, pagerinti dabartinės salės, fasada, administracinius pastatus. Iki «jaunimo festivalio» Lietuvos paviljono teritorijoje numatoma pastatyti lietuviško stiliaus kioskas, kuriame bus parduojami lietuvių dailės dirbiniai.

Bulganinas grasina Norvegijai

Rusijos ministeris pirmininkas Bulganinas įteikė Norvegijos vyriausybei išpėjantį ir grasinantį raštą. Ten jame Bulganinas rašo, jei Norvegi-

ja leistų Šiaurės Atlanto Sąjungos kariuomenės vadovybei įrengti karo bazes, tai Rusija į tai reaguotų labai griežtai. Ji visas tas bazes nušluotų visu smarkumu. Ne tik Norvegija, bet kaimynės valstybės nuo to nukentėtų. Pati Švedijos vyriausybė dėl šio Bulganino pareiškimo ne susijaudino, nes žino, kad tai daro propagandos dėlei.

— São Paulo gubernatori aus rinkimai buvo tikra staigmena. Neutralūs stebėtojai buvo nuomonės, kad Prestes Maia išeis laimėtoju. Bet rinkimų daviniai ką kita parodė, laimėjo Adhemar de Barros. Už Prestes Maia daug kas susilaikė balsuoti, kadangi komunistai jo kandidatūra palaikė. Santūresnius balsuotojus atbaidė aštri gubernatoriaus kritika dažnai su ironija, demagogiška, nukreipta prieš savo politinį priešą Adhemar de Barros. Savivaldybės ir estado tarnautojai, su mažom's išimtimis, balsavo už Adhemar de Barros.

Rinkimų davinių akivaizdoje atsistatydino São Paulo estado sekretoriatas

Laikraščiai radijo praneša savotišką sensaciją, kad gubernatorių Janio Quadros paėmė raktą nuo salės durų, kurioje vice-gubernatoriaus generolas Porfirio da Paz priimdavo žmones. Taip pat atimtas vice-gubernatoriaus dispoziiciją buvęs automobilis. Vice-gubernatorių prefeito rinkimų metu palaikė kitą partiją.

— Amerikos užsienio reikalų ministerio Foster Dulles pareiškimu, karo atveju, Pietų Amerika irgi bus įtraukta karan. Likti neutraliems yra neįmanoma.

— Amerikos karo vadovybė įsteigė atskirą karo vadovybę, kuri sudarys specialią kariuomenės dalį kovai su povandeniniais laivais.

— Argentinos finansų ministeris Verier pasitraukė iš ministerio pareigų.

— Argentinos vyriausybė naftai iš žemės ištraukti yra pasiryžusi kvieisti talkon užsienio technikus ir kapitalą.

— Kovo mėn. 22 ir 23 d. Toronte buvo susirinkęs Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas posėdžiui.

— Liublino katalikų universitetas tebeveikia. Jame yra trys skyriai: teologijos, filosofijos ir humanitarinis. Lenkijoje, be to, yra teologijos akademijos Chylicuose. Varšuvoje, Bielanuose ir 23 kunigų seminarijos žemesnio lygio.

— Kardinolų kolegija planuojama reformuoti. Pijus XII neoficialiomis žiniomis iš Vatikano, kovo mėn. rengiasi šaukti naują konsistoriją, kurioj paskelbs naujai paskirtuosius kardinolus ir tai jau pagal naują planą. Pastarasis esą numato atsižvelgti į: geografinį paskirstymą, kad būtų išvengta dabartinio nelygumo — 50 mil. italų turi 21, o kiti kraštai su virš 400 mil. tikinčiųjų — tik 39, apeigų įvairumą, kad būtų atstovaujami ne tik lotynų apeigų tikintieji, bet ir Rytų pvz. graikų kat., koptų, maronitų, chaldėjų, malabarų: vienuolių atstovavimą. Šiems reikalavimams patenkinti numatoma kardinolų skaičių padidinti iki 90. Dabartinis skaičius 70 įvestas prieš 370 metų.

— Britanija paskyrė naują atstovą prie Vatikano — buv. užs. reik. ministerijos protokolo šefą Marcus Cheke. Vinton Douglas Howard. Naujas pareigas jis perims gegužės mėn. Pagal tradiciją, britų įgal. ministeris prie Vatikano būna protestantas, o pasiuntinys sekretorius — katalikas. Kanados katalikai vėl kečia minti paskirti savo atstovą prie Vatikano.

— Lenkija ketina atnaujinti diplomatinis santykius su Vatikanu. Kard. Wyszynskio kelionė į Romą numatoma kovo mėn. Per praėjusius rinkimus į seimą iš 22 katalikų kandidatų buvo išrinkta 12, jų tarpe sociologas ir gamtininkas St. Stoma, gavęs gaves daugiau balsų nei komunistų premjeras J. Cyrankiewicz.

Thomaz D'Amato ir jo Dekalogas.

Nuoširdus Lietuvos bičiulis žurnalistas, kelių laikraščių atstovas Rio de Janeiro, Thomaz d'Amato, labai sudomino visuomenę savo patarimais imigrantams, kuriuos jis, išgyvenęs Brazilijoje 34 metus, sutraukęs dekalogo formon, pirma sykį paskelbė italų spaudoje S. Pauly. (Fanulla) Dekalogas rado didelio atbalso ne tik Brazilijoje, bet ir Europoje. «Mundo Publicita rio», jau 27 metus einas Rio de Janeiro propagandinis žurnalas, pakvietė autorių dekaloga duoti portugalų kalba. Ta pat proga ir šių eilučių rašytojas dekalogą gavo iš autoriaus tikslu paskelbti jį lietuvių skaitytojams, nes mūsų manymu, europiečiams, gyvenantiems Brazilijoje, vistiek ar italams ar lietuviams, dauguma problemų yra bendros:

I. Dabar, kada tu pagaliau esi naujame krašte, kurį tu pasirinkai savo laisva valia naujam gyvenimui atkurti, ne siskųsk savo tautiečiams, o ypač šio krašto gyventojams, kad patyrei čia daug netikėtų tumų.

II. Nerūstauk, jei naujame darbe tau reikia pasitempti. Vaisiai, kuriuos skinsi, bus didesni. Bet jei sutiksi tokį, kuris tavo manymu yra ne vertas to turto, kurį sukrovė čia, nepavydėk jam, nes apie savo vertę pats spręsti negali, o dar mažiau gali kritikuoti Apvaizdos ranką.

III. Nepyk, jei krašto klimatas tau nepatinka. Atsimink, kad ir Tėvynėj neturėjai amžino pavasario. Jei bus labai karšta pagalvok, kad šaltį sunku pakelti vargšams. Jei užgrius šalčiai, mastyk kad daug tūkstančių žmonių, iš blaškytų pasaulyje, dėl to kenčia, neturėdami net vilties sušilti.

IV. Gerbk krašto valdžią, nieko iš jos neprašyk, ko ji negali padaryti. Ji užimta svarbesniais, nei imigrantų darbais. Tavo kelionė į šį kraštą nebuvo pramoga ar viešnagė. Sugrįžti kelionės bilietas duodamas retai. Atgal grįždamas tu save paženklini kaip nugalėtoją, kas ap sunki na tau kita kartą iš Tėvynės išvažiuoti.

V. Atsimink visada, kad savo gera valia esi čia, kur vi-

sos laisvės ir visos religijos yra lygios. Laisvas laisvame krašte tu turi kalbėti ir elgtis taip, kad būtum laukiamas svečias. Nesmerk visų, jei nepatiks vieno pasielgimo. Visad atsimink, kad ir tas vienas galės spręsti apie tavo Tėvynę iš tavo vieno pasielgimo ar žodžio.

VI. Atsimink, kad tu kaip ir daugelis tavo tautiečių, gali garbingai garsinti Tėvynės vardą svetimame krašte. Juo Tėvynė mažesnė, juo didesnis ir atsakingesnis imigrantų darbas, nes jis taikiau darbu griauna geografijos barikadas. Mylėti savo seną ir naują Tėvynę yra tavo privilegija ir pareiga.

VII. Jei gerai kalbi savo gimtąją kalbą, pažink ir naujos Tėvynės kalbą, nes čia tu tikies rasti laimę ir turtą sau ir saviems. Gyvenimas čia tau bus daug lengvesnis, jei turėsi vietinių ir progų laimėti jūmui pasitaikys daugiau. Jei kalbi vien gimtąją kalbą, nesiteisink neturėdamas sėkmės darbu gauti. Pasirūpęs mokytis krašto kalbos, neužmiršk tobulinti savo gimtąją kalbą.

VIII. Kalbėdamas vietiniams apie savo Tėvynės didvyrius ir jų žygius daryk taip, kad neatrodytų, jog tu nori vietinius pažeminti. Nekritikuok vietinių papročių, nes nežinai, gal ateity tavo vaikai įpras į juos. Valgydamas tautiškus valgius, nepeik vietinių.

IX. Rašydamas savo giminėms ar draugams, jei esi kultūringas ir laktos vaizduotės, nerašyk to, ko nematei. Jei pasijunti nelaimingas, ne daryk kitų nelaimingais, besiskųsdamas. Jei įgytum kiek optimistiškesnių bruožų savo būdui, kažin ar nebūtų tai naujinga ir tau pačiam. Jei tau sekas gerai, taip pat nesipūsk ir nesididžiuk, kad tavo laiką skaitantieji nepadarytų klaidingų išvadų apie tavo naują Tėvynę.

X. Kraštas, kuriame tu gyveni, gal mas daiktas yra žymiai jaunesnis ir neturi kitos tokios senos istorijos, kaip tavo Tėvynė. Senovė teikia patirties, išminties ir kartais kilnumo titulų, bet taip pat reikalauja didesnės atsakomybės. Tačiau, ar yra bet kam geresnis titulas, kaip jo jaunystė? Jei ši tavo naujoji tē-

Ar žinai, kad tropiškų kraštų dangus yra mėlynesnis, negu kitose pasaulio dalyse. Kitose pasaulio dalyse mėlynumas tesiekia kelis kilometrus aukštumon, tropikuose – ligi 20 kilometrų.

Zemės paviršiuje niekuomet nesibaigia nei aušra, nei sūtemos. Daugiau negu 35 tūkstančių Vengrijos vaikų, moterų ir vyrų sovietų Rusijos tankų buvo nužudyti ir daug tūkstančių Sibirian ištremtų.

vynė būtų senesnė, gal būtų nebūtum keliavęs į ją pradėti, kaip ir daugelis kitų, savo naują gyvenimą čia. Keletas žodžių apie šio dekalogo autorių. Thomaz d'Amato gimė Italijoje (Napoli)

1895 metais, kur ir baigė Universiteto Teisų fakultetą. Kaip Berseglieri, (ypatinga italų armijos dalis) dalyvavo 1914-18 m. kare, pasiekdamas kapitono laipsnį. Buvo sužeistas ir apdovanotas ordinais.

1922 metais atvyko į Braziliją ir nuo to laiko gyvena šiam krašte. Rašo straipsnius italų, taip pat ir brazilų spaudai. Jau daugelį metų yra atstovas Rio de Janeiro žurnalų: «Sitios e Fazendas» ir «Fauna». Nežiūrint savo 61 metų, yra labai dinamiškas ir aktingas. Dabar turi idėjų. Kalėdiniai sveikinimai svarbesniais pasaulio tautų kalbomis. Žinoma ir lietuvių. Tuo reikalu jis daug yra kalbėjęs su Liet. Pasiuntinybės Kultūros skyriumi ir gavęs informacijų bei medžiagos savo idejai realizuoti. Savo dideliu humanišku bei idealizmu Th. d'Amato yra įsigyjes daug draugų visuose Brazilijos gyventojų sluogsnuose. P. B.

Leonardas Andriekus

Isdavimas

Tu sakei, jog Tave tik jis, vienas išduos,
Lyg mes būtume jau čia visi nekalti,
Lyg nejaustum širdy tos didžiulės žaizdos –
Nerasotų krauju išdavimo naktis.

Ne jis vienas Tave pabučiavo, deja –
Tu nuo lūpų šimtuos krucifiksų dilai.
Ir paliko žaizda, atverta širdyje,
Rodės saulėj, mėnuly, žvaigždynuos ženklai.

Jų atsiųst iš dangaus neprasiau niekuomet –
Nuostabiaisais ženklais mūsų žemė gausi –
Tik meldžiau nepalikt vėl nakties nykume,
Nepalikti žmogaus tokiame liūdesy...

Anapus geležinės uždangos

Kalbotyra Apie Lietuvių Protėvyne

JONAS PUZINAS

(pabaiga)

4. K. Būgos teorijos

Kazimieras Būga priklausė tai kalbininkų grupei, kurie kalbą laikė istoriniu šaltiniu. Būga, remdamasis kalbiniais duomenimis, ypač aiškiai vieto vardžių studijomis, bandė sukti pačius pirmuosius baltų protautės pradmenis, baltų gyvenamąsias vietas, santykius su kaimynėmis tautomis ir t.t.

(K. Būgos raštų bibliografija davė Prof. Vacl. Biržiška Prof. K. Būgos raštų bibliografija. Tauta ir žodis 3 (1925) apie jo rašto palikimą: A. Salys, Prof. K. Būgos rašto palikimas. Ten pat.

K. Būga, beaiškindamas auksstyviausią lietuvių senovę, buvo palietęs ir indoeuropiečių problemą, kuri yra glaudžiai susijusi su lietuvių protėvių kilme. Tačiau, kur yra buvusi indoeuropiečių protė-

vynė, K. Būga nepasisako. Jis tvirtino, jog indoeuropiečiai apie 3000 m. pr. Kr. dar tebekalbėję savo prokalbe, kuri suskilusi dar prieš naujų amžių.

(Suskilus indoeuropiečių prokalbei tarmėmis, turėjusi atsirasti ir baltų prokalbės tarmė. Baltai, kuriuos K. Būga vadina aisčiais, senovėje kalbėję viena kalba, kuri ilgainiui suskilusi dviem tarmėm: lietuvių, latvių ir prūsų. Tas baltų skilimas nukeliamas į prieškristinius laikus, vėliausia IV–III amžių pr. Kr. Prūsų kalba, Būgos nuomone, daug anksčiau virtusi atskira kalba, todėl ji esanti kiek tolimesnė lietuvių ir latvių kalboms, kurios savo rėžtu atskilusios nuo lietuvių latvių prokalbės ne anksčiau kaip VII amž. p. Kr.

(K. Būga stengėsi ir lokalizuoti baltų protėvyne. Jo nuomone, Pripetės pelkiu, – jos Herodoto laikais dar tebebu-

vusios didelis ežeras, iš kurio ištekanči «Borystheno» (–Dniepro) upė, – pakraščiai yra buvę net penkių indoeuropiečių giminės šakų protėvyne: baltų, slavų, germanų, keltų ir italikų. Šios išvados daromos iš to, kad tos visos penkios tautos pažįstamos marių varda. Baltai gyvenę įšiaurės rytus nuo Pripetės pelkių, (palei Berėziną ir Dnieprą), slavai į pietus nuo Pripetės upės (buv. Valuinės gub. ir Lenkų žemėje). Germanai kurį laiką taip pat buvę artimi Pripetės baltų ir slavų kaimynai.

(K. Būga, remdamasis vietovardžių studijomis, bandė nustatyti baltų gyvenamąsias vietas. Daugiausia baltiškų vietovardžių jis buvo suradęs Minsko gub. (41 upėvardis) ir Smolensko gub. (38 upėvardžiai). Vitebsko gub. susidurta su 22 baltiškais kilmės vietovardžiais, Mogilia vo – 7. (Iš tų vietovardžių daroma išvada, jog senųjų lietuvių bei latvių protėvių

(K. Būga, Šis-tas iš lietuvių ir indoeuropiečių senovės. Tauta ir žodis 2 (1924).

(K. Būga, Lietuvių kalbos žodynas. Kaunas 1924.

(K. Būga, Kalba ir Senovė. I. Kaunas 1922 (Marios ir jų rės), tas pats, Šis-tas iš lietuvių ir indoeuropiečių senovės. Tauta ir žodis 2 (1924).

(K. Būga, Aistiškiosios kilmės Gudijos vietovardžiai. Tauta ir žodis 1 (1923). sodybų reikią ieškoti į šiaurę nuo Pripetės, palei kairi uosius jos intakus, palei Berėziną ir Dniepro aukštupį beveik iki Sožės vidurupio. Ta rytinė lietuvių protėvių siena vestina kairiuoju Sožės krantu, nes jų protėvių sritis įeinanti ir Ostro (Oster) upė. Apie tai liudijančios ir baltiškios kilmės tos srities upės – Lučesa (–Laukesa) ir Volčesa (–Vilkesa).

(K. Būga, Sežies paupio lietuvių Tauta ir žodis 2 (1924) tas pats, Laukesa. Tauta ir žodis 2 (1924).

(Sožės aukštupyje (buv. Smolensko gub.) lietuvių ir latvių protėvių susidurta su dabartinės Mardvos protėvių ais. Apie tai sprendžiama iš baltiškios kilmės žodžių, sutinkamų mardvių kalboje. Jie

pasiskolinę šiuos žodžius, patis, peillis, perkūnas, sora, šikšna, tūkstantis.

(K. Būga, Upių vardų studijos ir aisčių bei slavėnų senovė. Tauta ir žodis 1 (1923). Su lybių, estų bei suomių protėviais baltai ribojęsi Dauguvos ir Dniepro aukštupyje. (Tauta ir žodis 2 (1924). Pietų rytuose ilgą laiką kaimynystėje gyvenę dar į atskiras tautas nesuskilę slavai.

Baltai nevisą laiką gyvenę savo senosiose sodybose. Anksčiausiai atskilę prūsai ir jie pirmieji pasiekę Baltijos pakraščius. Prūsai, kurie anksčiau gyvenę Nemuno ir Neris aukštupyje, jau prieš Kristaus gimimą buvo įsikūrę naujosiose sodybose, Vysloš žemupyje. Čia juos jau mini Tacitas aisčių vardu (Aistiorum gentes), o Ptolomejus sumini dvi prūsų kilmės, galindus ir sūdavius. Kaip rodą gotų kalbos pėdsakai prūsų kalboje, prūsai pavyslyje susidūrę su ten įsikūrusiais rytiniais germanais – gotais (Toliau Būga tvirtino, jog kita baltų dalis anksčiau jau gyvenusi dabartinės Lietu-

Kotryna Grigaitytė

Jura Paliekant

Kaip tave palikt,
jūra mylimoji,
kada saulei gėstant
baltom būrem moji?...

Klykavus žuvėda,
lūkesy nutyla.
Geria saulės lupos
debesų kodylą,

Kai undinių giesmės
ilgesiu atplaukia,
maldai vakarinėi
debesys suklaupia.

Rūbas vakarinis
aukso putom žėri,
nūn tavy paskendęs
visas žemės gėris...

Kaip tave palikti
jūra mylimoji,
kada saulei gėstant
baltom būrem moji!...

Okupantu Spauda apie Lietuvos sportininkus

Kokiose tarptautinėse varžybose bedalyvautų Tarybų Sąjungos krepšinio rinktinė, jos sudėtyje visada žaidžia ir lietuviai. Su šalies rinktinė jie yra apkeliavę Euro a, Aziją, Pietų Ameriką, Australiją. Jei Pietų Ameriką patys pirmieji, dar 1939 metais, aplankė Lietuvos šachmatininkai, tai mūsų krepšininkai a-

tidengė tokias tolimas šalis kaip Kinija ir Australija.

Ši kartą olimpinėje komandoje buvo trys lietuviai — Kazys Petkevičius (Tarybų Sąjungos rinktinės kapitonas) Stasys Stonkus ir Algirdas Lauritėnas. Visi jie žaidė pirmame penketuke. Mūsų krepšininkai buvo maloniai nustebinti, sužinoję, kad ir Australijos rinktinėje esama tautiečių. Sutiko savo tautiečius ir latviai (Tarybų Sąjungos rinktinėje žaidė ir trys latviai, jų tarpe pats aukščiausias olimpiados dalyvis milžinas Janis Kruminšas, Jo ūgis — 2 metrai 20 centimetrų). Tarybų Sąjungos rinktinė, vos tik atvykusi į olimpinį miestelį, tuoj pat iškvietė draugiškų rungtinių Australijos komandą. Tai buvo lapkričio 8 d., t. y. dvi savaitės prieš žaidynių atidarymą. Tarybų Sąjungos komandoje pirmą kėlinį žaidė visi trys lietuviai, o po pertraukos — du latviai. Australijos rinktinėje matėme tris latvius ir du lietuvius. Triuškinančiu rezultatu 117:51 nugalėjo Tarybų Sąjungos rinktinė. Vis tik geresni sportininkai auga Tėvynėje!

kios «savistovios» organizacijos.

Anądien mačiau atvirą laišką, kuriame įdėtas «Gerbiamas Tamsta». Tai nešvanki kakafonija. Tamsta tėra «pagerintas». Tu, maždaug kaip portugalų Vossa Mercê. Todėl netinka «Prezado V. Mercê — Gerb. Tamsta. Reikia sakyti: Gerbiamas Kunige, Gerbiamas Pone, arba užtenka tik — Gerbiamasis»

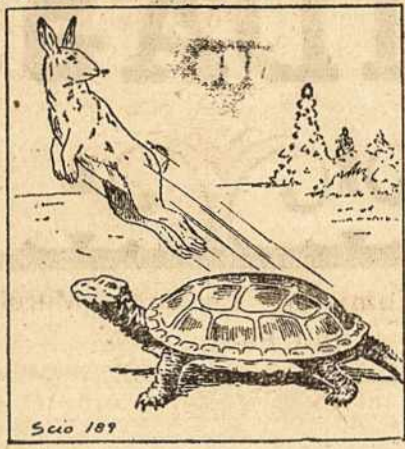
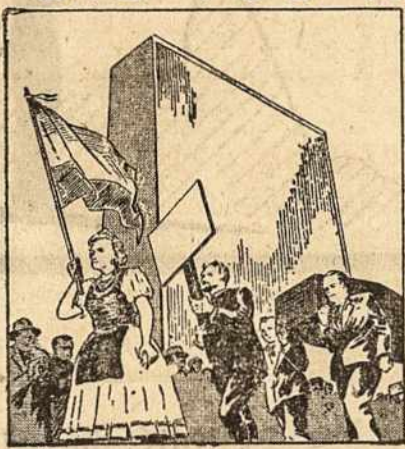
Žodis «tūlas» mūsų spaudoje visai ne vietoj vartojamas.

Tūlas — dažnas, betkas. Pav. tūlas pasakys, kad jis meluoja, tik ne «tūlas Jonas sakė». Tas galvoja rusiškai ar portugališkai, tai kur būtų «niekij» ar «um certo», turi dėti: — vienas, kažkoks ir panašiai. A. M.

(pabaiga 6 pusl.)

DID YOU KNOW...

by Scio

Rusų žiaurumas Vengrijoje iššaukė protesto demonstracijas didžioje laisvo pasaulio sostinėse.

Normalus gyvulių gyvenimo laikas: zuikio 5 metai, avies - 12 metų, katės - 13, šuns - 15, karvės ir kiaulės - 25, arklio - 30 metų, dramblio - 100 metų, krokodilo 300 metų.

Kad ir pas riebiausius žmones antakiuose nėra riebalų.

Gimtosios kalbos reikalu

Mūsų «tiligentai», kurie mokės Rusijoje, privėlė gimtąją kalbą gyva bala barbarizmui. Daugumas jų taip giliai įsmigo į mūsų kalbą, ypač rašomąją, jog ligšiol jų mirgėte mirga:

Štai toks žodis «talpinti» žiauriai nukaltas iš rusiškojo «pomiesčat» — dėti. Lietuvių kalbos žodis «tilpti» visai ką kita reiškia. Sakysime, dedant kokį raštą į laikraštį gali atsitikti, kad visai neišsitenka, reiškia, nesutelpa, netelpa. Žodis «talpinti» rasit galėtų reikšti «kimšti» ar «grūsti», atseit, dėti į jėgą. Todėl laikraščių redaktoriai turėtų šiuo reikalu taip sakyti: «Jūsų raštai mums netinka, nedėsite», arba — «visas šiame num., netilpo įdėsite vėliau kitame (tik, saugok Dieve, ne «sekančiame»). A.M.) numerį. Sekančią dieną, sekantais metais, sekantis iš eilės yra kiti baurūs barbarizmai. Dalyviai «sekas», «sekant» — tereiškia sekti. Seklys šuo seka zuikį, policija seka vagį, t. y., eina paskui, įkandin. Lietuvių kalba šiuo atveju pasižymi didesne logika, negu kitos kalbos. Ši diena neseka rytojaus dieną, nebėga paskui jos, kaip ir perėtieji metai nebėga paskui šiuos. Todėl iš eilės pašauktas žmogus nėra «sekančias», o tik kitas (iš eilės). Taip pat lie-

tuviai sako: kitais, atėinančiais metais, kitą dieną, rytą, kitas iš eilės ir t. t.

Kitas kokią rusiškumą atsiduodas barbarizmas: — «į dieną į metus». Lietuviai sako: — per dieną, per metus. Pav., per metus, per dieną jis uždirba tiek ir tiek.

Šitai kitas barbarizmo krautynys: «kas neprisimena organizacijos, kuri buvo savistovi... Vieną sykį p. P. mane moko šokti ir iš sykio pasakė visą meną: neprisiminti kojos, atseit, neminti sau ant kojos. Lietuviai tik atmena tokią organizaciją. Taip pat turime tokius žodžius, kaip nepriklausoma, savarankiška, todėl nėra reikalo kalti jo-

«TĒVYNĒS GARSAI»

VIENINTĒLIS LIETUVIŠKOS MUZIKOS PUSVALANDIS

GIRDIMAS VISOJ PIETŲ AMERIKOJ!

per Radio Difusora São Paulo PRF3 960 KC. ZYB7-49 m. ZYB9-19 m.

SEKMADIENIAIS

Nuo 10:15 iki 10:45 - Lietuviška Muzika Plokštelėmis, ir nuo 10:45 iki 11:00 - Nauja Programa:

«Brazilijos Lietuviai Interpretuoja Lietuvišką Muziką» Speciali «Café Seletto» programa visiems! Gali užsirašyti ir dalyvauti visi lietuviai!

Nuo 10 val. kviečiame atsilankyti į Difusora (Sumaré) Studio «B». Kiekvieną sekmadienį bus skirstoma 10 dovanų!

Prisiuntę 2 tuščiu «Café Seletto» voku į Caixa Postal 403, dalyvausite premijų paskirstyme!

Priimame komercinius skelbimus ir pasveikinimus su plokštelėmis!

Vadovauja «Tėvynės Garsai» Kolektyvas

Adresas: Caixa Postal 403, São Paulo - Telef. 37-2265.

vos ir Latvijos žemėse. Pvz., dar prieš atsikraustant lietuviams ir latviams iš rytų, čia gyvenę sėliai, žiemgaliai, kur šiai, jotvingai ir skalviai. Be to, čia gyventa, be baltų, dar ir somų, t. y. lybių, estų ir suomių protėvių. (K. Būga, Upių vardų studijos ir aisių bei slavėnų senovė. Tauta ir Žodis 1 (1923). Tačiau kada tie baltų giminės žmonės buvo įsikūrę dabartinėje Lietuvoje ir Latvijoje, K. Būga neapspėja.

Žymiai vėliau išsikėlę iš savo senosios protėvynės lietuviai ir latviai. Jie, esą, net iki VI amž. dar tebegyvenę šių dienų Gudų žemėje. Šiaurinėje Minsko, Mogiliavo ir Smolensko gub. dalyje. Šio kėlimosi priežastis buvusi slavų ekspansija, kuri pastebimai VI amžiuje ne tik vakarinėje ir pietinėje, bet ir šiaurės rytinėje Europos dalyje. Slavams pradėjus veržtis iš anapus pripetės Dniepru aukštyn, lietuviai su latviais buvę priversti trauktis į vakarus. Latviai kur nors tarp Vitebsko ir polocko parėję Dauguvą ir išbrovę į somų (lybių ir estų protėvių) žemę latviai Latgalon bus atėję iš Vilniaus krašto tarp 550—700 m. po Kr. Vėliau jie asimilavę dalį sielių, žiemgalių, kuršių ir beveik visą lybių tau-

ta. (K. Būga, Kalba ir Senovė. I. Kaunas 1922).

Paskui latvius sekę lietuviai. Jie, slavų spaudžiami, VI amžiuje ar VII amž. pradžioje buvę priversti trauktis į vakarus nuo Dniepro aukštupio ir Sožės bei Berežinos upių. Lietuviai pirmiausia užėmę sėlių žemę Zarasų, Dusevų, Obelių ir Rokiskio apylinkėse. Sėliai toje teritorijoje sulietuvėję. Dalis Latgalos, kaip rodą lietuviški vietovardžiai su priesaga išskiai (iškės), taip pat buvusi lietuvių užimta. Lietuviai buvo pasiekę Dauguvą ir priėję iki Krosuvos, Daugpilio ir Nyeagalos miestų. Per simetą jų ir į dešinį Dauguvos krantą, nes ir už Dauguvos Daugavpilio, Rėžytės, Drišos ir Ludzos apskrityse aptinkama lietuviškų vietovardžių su priesaga — išskiai. Be to, apie tai liudija ir Užvaldos lietuviškas vardas (K. Būga, Lietuvių įsikūrimas šių dienų Lietuvoje. Tauta ir Žodis 2 (1924), tas pats, Lietuvių kalbos žodynas. Kaunas 1924). Lietuviai, besiverždami Baltijos link, susidūrė ir su kitomis baltų tautomis, žiemgaliais, kuršiais, skalviais ir jotvingais. Lietuviai buvo užėmę nemažą Žiemgalos dalį ne tik Linkuvos ir Joniškio srityje, bet ir dabartinėje Latvi-

joje. Apie tai liudija lietuviški vietovardžiai, aptinkami Bauskės, Duobelės ir Tuku mo apskrityse. (K. Būga, Lietuvių įsikūrimas šių dienų Lietuvoje. Tauta ir Žodis 2 (1924) Dalis žiemgalių sulietuvėję. Pagaliau lietuviai asimilavę nemažą dalį kuršių (Žemaičių ir Klaipėdos srityje), skalvių (Tilžės ir Ragainė srityje) ir jotvingų, arba suduvių (Suvalkų žemėje) Taigi, Būgos nuomone, lietuviai su latviais vėliausiai iš visų baltų pasiekę Baltijos pakraščius. Dar XII amžiuje nemažą Žemaičių krašto dalis iki Telšių aukštumos dar tebebuvo si gyvenama kuršių. K. Būga Kalba ir Senovė. I. Kaunas 1922).

5. Kitų kalbininkų teorijos

Benagrindamas rytines baltų sienas, labai įdomių išvadų yra priėjęs Berlyno slavistas Maksas Wasmeris (Max Wasmer, Beitrage zur historischen Voelkerkunde Osteuropas I. Die Ostrenze der baltischen Staemme. Sitzungsberichte der Preussischen Akademie der Wissenschaften Phil.-Hist. Klasse. Bd. XXIV. Berlin 1932). Jo rytinių baltų sienų studijos didžiąja dalimi sutampa su K. Būgos tyrinėjimais išvadomis, dar daugiau,

M. Wasmeris, remdamasis naujomis vietovardžių studijomis, tas sienas yra nukėlęs net toliau į rytus. Jis yra nusistatęs, kad baltų kiltys gyvenusios buv. Smolensko bei Kalūgos gubernijose, vakarinėje Maskvos gub. dalyje ir pietų vakarinėje Tverės bei Pskovo gub. srityje. (plg. dar M. Wasmer, Balten und Finnen im Gebiet von Pskov. Studi Baltici 3 (1933). Vėliau tos baltų kiltys suslavėjusios. Rytuose baltai susisieję su mardviais, o pietuose su slavais. Kursko ir Oriolo srityje gyvenę iranėnai, bet juos nuo baltų skyrę slavai, todėl iranėnų kalbos skolinių visiškai neaptinkama baltų kalbose. (M. Wasmer, Die alten Bevoelkerungsverhaeltnisse Russlands im Lichte der Sprachforschung. Preussische Akademie der Wissenschaften. Vortraege und Schriften. Nr. 5 Berlin 1941).

Kiti kalbininkai taip pat domėjosi buvusiomis baltų sodybomis toli Rusijos žemėse. N. Trubeckojus įrodinėjo, jog ir Okos srityje gyventa baltų. Apie tai kalbą Okos intako Upa vardas, kurs sietinas su lietuvių upe. (N. Trubeckoj, Zum Flussnamen Upa. Zeitschrift fuer slavische Philologie 14 (1932). Pagaliau ir V. Kiparskis nagrinėjo tą klau-

simą. (V. Kiparsky, Baltische Sprachen und Voelker. Baltische Lande. I. Leipzig (1939).

A. Sennas taip pat yra palietus senųjų baltų sodybų klausimą. Jis K. Būgos teoriją apie baltų protėvynę yra modifikavęs. Jo nuomone, pirmą kartą indoeuropiečių perėję baltų ir slavų protėviai gyvenę arti vieni kitų. Jų kaimynais rytuose buvę prairėnai, o vakaruose — pragermanai. Skilus indoeuropiečiams, baltai ir slavai buvę atskirti didžiulio ežero, kurs vėliau užakęs, ir nepereina jų pelkių Guduose. Baltai apsigyvenę į šiaurę ir į šiaurės rytus nuo to ežero, tarp Vėniaus ir Maskvos, o slavai — tarp ežero (—dabar Pripetės pelkės) ir Karpatų kalnų. Apie 300—200 m. pr. Kr. slavai išplėtę savo gyvenamąsias plotus į rytus bei į šiaurę ir maždaug po tūkstantį metų trukusio išsiskyrimo vėliau su baltais kaimynystėn. Baltai, slavų stumiami, slinkę į vakarus, į suomių giminės gyvenamąsias kraštus, kol pagaliau pasiekę Baltiją. (Alfred Senn, On the Degree of kinship between Slav and Baltic. The Slavonic and East European Review XX (1941).

«JAUNYSTĖS AIDAS» «M. L.» skyrius jaunimui. Redaguoja Redakcinė Komisija: Leonardas Mitrušis, Algis Žibas
Raštussūsti — «Jaunystės Aidai», Caixa Postal 4118 — São Paulo.

Mūsų Rašytojai

Kiekviena tauta didžiuoja savo rašytojais. Ir mes lietuviai turėjome ir turime didelių rašytojų, svetimiešiams jie yra mažai pažįstami dėlto, kad jų veikalai nėra išversti į svetimias kalbas, bet ir mes patys mokydami svetimose mokyklose, mažai turime progos juos pažinti. Pradėda nt šiuo «J. A.» duosi me trumpą, vieno rašytojo biografiją ir ką nors iš jo kūrų.

KRISTIJONAS DUONELAITIS

Gimė 1714 metais Lazdynėliuose, netoli Gumbinės, Prūsų Lietuvoje, ukininko šeimoje. Karaliaučiaus Universitete baigė teologijos mokslus, beto dar mokėsi lietuvių vokiečių, graikų, lotynų ir hebrajų kalbų. Išklebonavęs (buvo evangelikų kunigas) Tolkie myje 37 mirė 1780.

Žymiausias jo kūriny «METAI» (kurį sudaro keturios dalys) «Pavasario linksmybės» «Vasaros darbai», «Rudens gerbės», «Žiemos rūpesčiai». Veikalas yra išverstas į vokiečių, anglų, latvių, rusų ir lenkų kalbas.

IŠ «METŲ»

(Gamtos pabudimas)

Jau saulėlė vėl atkoptama budino svieta
Ir, žiemos šaltos triūsus pargriaudama, juokės.
Šaččių pramonės su ledais sugaisti pagavo:
Ir putodams sniegs visur į nieką pavirto.
Tuo laukus orai drongni gaitvindami glostė
Ir žoleles visokias iš numi rusių šaukė.

Krūmai su šilais visais išsi budino keltis,
O laukų kalnai su kloniais pametė skrandas.
Vislab, kas rudens biaurybėj numirė verkdamas,
Vislab, kas ežere gyven-dams peržiemavojo

Ar po savo keru per žiemą buvo miegojęs,
Vislab tuo pulkais išlindo vasarą sveikint.
Žiurkės su šeškais iš šal to pašalio traukės.

Varnos ir varnai su šarkoms irgi pelėdoms,
Pelės su vaikais ir kurmiai šilumą gyrė.
Musės ir vabalai, uodai su kaimene blusų

Mus jau vargint vėl pulkais visur susirinko
Ir ponus taip, kaip būrus, įgelt išsižiojo.

Bet ir bitins jau šeimyną savo pabudint
Ir prie darbo siųst bei ką pelnyt n'uzsimiršo.

Tuo pulkai jų pro plyšius išlįsti pagavo
Ir lakstydami su birbynėms žaisti pradėjo,
O vorai, kampuos sėdėdami verpalus audė

Irgi medžiot tinklus tyloms kopinėdami mezgė.
Bet ir meškos ir vilkai šokinėdami džiaugės

Ir suplėšyt ką tyloms į pa

girį traukės.

Ale kokie dyvai, nei viens iš didelio pulko

Verkdams ar dūsaudams mus lanky nesugrįžo,

Nė, ne verki, bet linksmin-tis visi susirinko:

Nes darbai žiemos visur jau buvo sugaišę

Irgi pavasaris ant visų lau-ku pasirodė.

Tuo po tam pašaliai visi kribždėti pagavo,

Irgi, bešūkaujant pulkams, ošims pasikėlė.

Viens storai, o kits labai dainuoti mokėdams

Ir linksmai lakstydamas ik debesų kopinėjo,

O kits, ant šakų kopinėdamas garbino D'evą.

Bet ir valgių dėl skūpų nei viens nesiskundė.

Rūbai ir to didžiai jau bu-vo nudilę,

O tūls lopytą parlėkdams parnešė kuodą

Ir pasisotint ant laukų vos mažumą rado.

O štai ir taip parvargęs nieks nedejavo,

Bet visi visur sumišai šoki nėdami džiaugės.

Gandras su kitais kaimy-nais parlėkė linksmas.

Ir gospadoriškai ant kraiko tarškino snapą.

Taip besidžiaugiant jam, štai jau ir jo gospadinė

Iš šaltos gospados vėl iš lindusi rados

Ir su savo snapu meilingą sveikino draugą.

Kraiką jie visur didžiai su-driskusį rado,

Ogi namus naujus, užper-nai tikt budavotus,

Rado ant visų kampų per-mier pagadintus.

(b. d.)

MĖNESINĖ KULTŪROS ŽURNALĀ

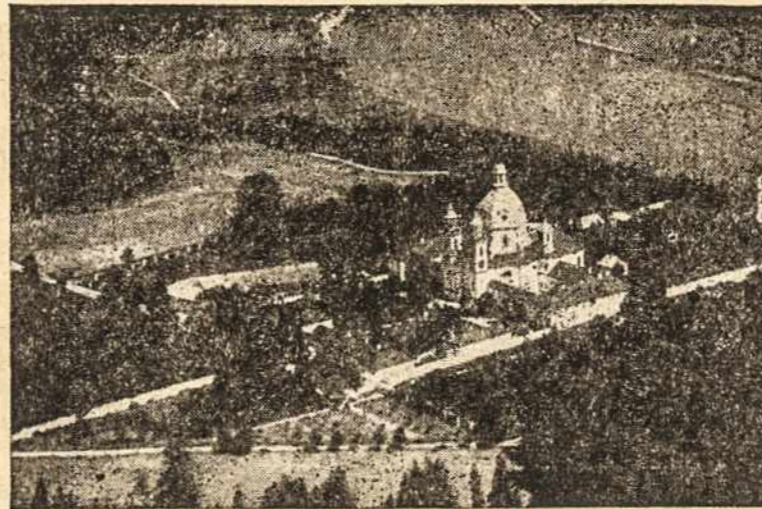
„AIDAI“

galima užsisakyti už 160 cruz. pas

1) Kun. Ant. Ausenką, (Dom Estanislau) São Bento vienuolynas.

2) «Mūsų Lietuva» Kleb. Kun. P. Ragažinską ir Bronių Šukevičių Vila Zelinoj.

3) Betarpiai — Inž. M. Ivanauską.

Pažaislis, viena iš gražiausių Lietuvos vietovių.

ŽINIOS

— Praėjusį sekmadienį V. Zelinos lietuviška mokykla šventė Juozapines. Gimnazijos lietuvių kalbos pamokų lankytojai suvaidino mokytojos H. Mošinskienės parašytą ir režisuotą vaidelį iš dabartinio mūsų gyvenimo.

Vaidino: Dėdė Juozą - V. Bilevičius, Tėvą - Romas Dovydaitis, motiną - Lucija Juodelytė, kaimynę - Julija Jurgelevičiūtė ir mergaitę - Julija Kraujelytė. Veikaliukas visus gerai prijuokino. Kitą programos dalį išpildė pradžios mokiniai parengti savo mokytojų. Apie juos bus skyriuje «Mažiesiems».

— Praėjusį šeštadienį Bom Retiro Liet. Mokykla dar paugo 4 lankytojai. Dabar mokykla turi 28 mokinius.

Pažengusiųjų klasė turi 9 mokinius, ją moko p. Remenčius, pradedančių 19, moko mok S. Bakšys.

Širdį kutena grauduliu matant su kokiu stropumu jaunimas imasi atitaistyti skriaudą, kurią jam padarė patys tėvai neišmokindami lietuvių kalbos.

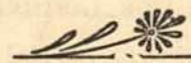
Pažengusiųjų klasė vartoja vadovėliu «Tėvų kalbą», pra-

dedantieji «Aušrelę».

Mokyklos lankytojai išsirin-ko seniūnus.

Pažengusiųjų klasės seniūnai Pranas Blaževičius, Rua Prates 441 Vila Minerva 2 A. ir Jara Vaitulionytė, Rua Silva Pinto 426.

Pradedančiųjų - Juozas Petnys, Rua Newton Prado 534, ir Monika Bagdžiūtė, Rua Newton Prado 534, apt. 2. Norintieji bet kokių informacijų apie mokyklą gali kreiptis į seniūnus viršų nurodytais adresais.

— Norėdami padėti besimokiantiems lietuviškai spaudiname mokytojo S. Bakšio parengtą pamoką.

PRIEŠ PRADEDANT SKAITYTI

Antes de começar a ler.

Mūsų raidynas, kaip ir brazilų, yra lotyniškas. Tik kai kurios raidės pakeistos, turi lietuvių rašybai būdingus ženklus.

Pavyzdžiui: nosinės - a, e, i, u, ilgosios ú, ê ir š, č, ž.

Garsai a, e, i, u senovėje buvo tariami an, en, in, un. Dabar juos tariame «a, e, i, u» kiek pratesdami ir lyg pro nosį.

Raidė «u» pažymi ilgą «u» garsą; kopūstas, lūpa, rūgti. Jis tariamas kaip braziliškas «u» žodžiuose «musa, segu-ro, papudo»...

«e» atitinka brazilšką «e» žodžiuose «areia, inveja, me-do, parade»... Pav. karvė, atė-jo, ēda»...

«y» garsas ištariamas ilgai ir tvirtai. Prilygsta brazilškam «i» žodžiuose «vinho, mentira, latino». (Vynas, lėtyniškas).

LINKSMIAU

ALMIS DRULIA

Fondas šaukia, Vliskas mini Tuos didžius laikus — Prižadėjęt jūs tėvynei Algas ir sapnus!

Ten užmirštos knygos mėtos Terroj ar Drauge. Aš, kaip velnio užkerėtas, Dolerio grabe.

O tos dūmos dolerinės Grauzia visada, Kipšas nuėšė tėvyne, Doleriai mane.

TIK VIENAS ŽINO

Vienas jaunikaitis, stovėdamas prieš keletą šimtų žmonių salėje, negalėjo ištarti žodžio. Pagaliau, pasigirdus iš publikos padrašinimų, jis pradėjo: «Gerbamieji, aš buvau tikrai gerai pasiruošęs kalbai! Tą gali patvirtinti mano tėvas kuris mane šiai kalbai paruošė. Man išvykstant iš namų, tik du žmonės — tėvas ir aš — žinojo, ką aš kalbėsiu, gi dabar nežino tikrai tėvas».

DEŠIMT ĮSAKYMŲ LIETUVIUI

— Aš esu tavo žilas doleris, kuris išvedžiau tave iš visų patriotizmo jausmų ir paslėpiau giliai savo žalioje krūtinėje.

1. Neturėk kitų draugų tik-tai kitataučius.
2. Neišitark, kad esi lietuvis.
3. Sekmadienis dirbk ant-valandžius.

4. Negyvenk su senais tėvais.

5. Nežydyk savo populiariu mo lietuviška spauda.

6. Nepamiršk savo geriausio draugo, po manęs — stikluko.

7. Neapvok savęs aukodamas lietuviškam darbui.

8. Dėl moderniško susi-žieduok su persiskyrusiu vyru ar moterimi.

9. Pamatęs kaimyno gražes-nį daiktą už tavo turimą, nepagailėk laiko bei triūso at-versti jo gyvenimo juodraštį iš meilės jam.

10. Mylėk mane tavo visaga lintį viešpatį žilą dolerį visa siela, visa karštą plieną tirp-dancia širdimi ir visų išlavintu protu, o mano brolių stikle-lį, kaip mane ir patį save.

Tave žilasis doleris

Turime mūsų rašybai būdin-gas raides - š, č, ž.

š - ch: šuo, šuva, šeši. Pa-lygink su chva, cachaça.

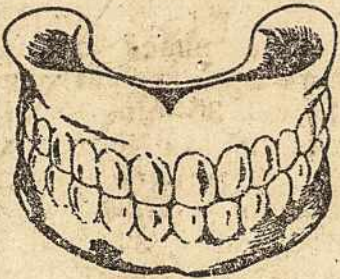
č - tch: tcheco - čekas

ž - j ir g; Palygink tarimą žodžio žemė su gemer, žilas su giz, žaketas su jaqueta, žu-vis su juvenil.

(B. D.)

Anapus geležinės uždangos

Dantu Klínika

Dr. JOAQUIM
PACIFICO JUNIOR
Dantu chirurgas

Dentadurų ir judamų aparatų specialistas.

Priėmimo valandos kasdien: nuo 8 ligi 11 val.,
ir nuo 17 ligi 21 val.

Konsultorija yra Vila Zelinoje, Avenida Zelina, 752

Saugiausia pinigams vieta yra
BANCO MOREIRA SALES S/A.

Jo skyrius yra ir Vila Zelinoje, Av. Zelina 970
Daug lietuvių čia atidarė einamąsias sąskaitas. Čia galima apmokėti mokesčius, už šviesą ir kitas pinigines operacijas atlikti.

Industria e Comercio de Calçados

Motelion's S/A.

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 626 - Tel. 51-4011 - São Paulo

Atelier de Modas

ALEXSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 273 - 4 AND. - SALA 2
TEL. 34-7482 - SÃO PAULO

Casa Sprindys & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 - V. ZELINA - S. PAULO
Telefone 63 5915

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA ISSIMOKEJIMUI.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

ESCRITORIO CONTÁBIL «V. ZELINA» IRMĀOS BAUZYS

Registrado no C. R. C. sob o n.º 551

Pça. S. José Campos, 8 S/ 2 - V. Zelina - S. Paulo
Telefone 63-6005

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat. na Junta Comercial	Balancos
Dis'rat. na Junta Comercial	Alvarás diversos
Eseritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Eseritas Comerciais	Seguros de accidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Pirkimas pirkimui nelygus.

Reikia žinoti kur pirkti.
Jeigu reikia statybai medžiagos,
indų ir kitų reikmenų prienamomis
kainomis, tai kreipkis į sandėlį.

LAPIENIS & JAKUTIS LTDA.

Av. Sapopemba 18-A — Vila Celeste

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0229
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Município de Nanque - Estado de Minas Gerais

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C — VILA ALPINA

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Cervejaria Columbia S. A.

Šalčio ir karščio metu sveikiausia yra gerti alus MOSSORO, juodas bet s anus.

Arba alus COLUMBIA: Pilsen extra, Strassburg, buteliais ir pusbuteliais. Mėgstantiems: Guaraná, Gazoza Columbia ir Agua Tonica.

Centralinė Raštinė ir sandėlys:
Compinas: Rua Andrade Neves, 103
Fone: 3-935 e 3-936

Skyriai: S. Paulo — Al. Dino Bueno, 702 — Fone: 51-4485
Santos - Rua General Camara, 292 Fone: 25 636

MIELI LIETUVIAI!

Artinantis maudymosi sezoni ir esant laisvų kambarių kviečiame visus atvykstančius į Santos poilsiu apsisio ti pas Steponaičius. Galima gauti kambarį su maistu ir be maisto. Privažiavimas automobiliu labai patogus, gatvė naujai išgrįsta.
Adresas: Rua Godofredo Fraga, 173 — José Menino

Kiekvieną sekmadienį prie bažnyčios pas spaudos platinimą galima gauti nusipirkti naujausių lietuviškų knygų, maldaknygių bei laikraščių.

— LAPOS lietuviams pranešame, kad Lapos lietuvių gali atsiimti laikraščius St. Saldzio krautuvėje, Rua Clemente Alvares, 137.

Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?
— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interioro.

ŠI SEKMADIENI PUSĖ VIE- NUOLIKTOS VALANDOS NAUJOS KLEBONIJS PASVENTINIMAS

Pašventinimo kúmais pakviesta visa eilė nusipelnusių lietuviško darbo veikėjų ir statybos geradarių.

Po pašventinimo namas bus atidarytas apžiūrėjimui. Visa lietuviška kolonija kviečiama gausiai dalyvauti pašventinime.

— Brazilijos Lietuvių Kultūros Dr. jos visuotinis narių susirinkimas įvyks š. m. balandžio mėn. 7 d 16 val Mokos lietuvių mokykloje, Rua Lituania, 67. Draugijos nariai ir prijauciantieji prašomi dalyvauti.

L. Valdyba

AUKOS KLEBONIJS IRENGIMUI

J. Macys 1.000, P. K. 500, J. Paukštys 1.000 (antrą kartą), S. J. 100, Pocius 100, Andruška 100, Mikalkėnai 500, M. Mockienė 200, P. Čeponis M. Bartkevičienė 500, A. Kuzmienė 1.000, K. Narusevičius 1.500.

Įrengimo darbai dar nėra baigti, visi kurie dar neperėmė statybos, tejuočia savo pareigą padėti užbaigti įrengimą.

— Vila Anastazijos lietuviai prašomi šį sekmadienį atlikti velykinę išpažintį. Kunigas atvyks ankščiau. Bom Retiro ir apylinkių lietuviams tokia pat progą bus sudaryta pirmąjį balandžio mėn sekmadienį.

— Parque das Nações bendra velykinė Komunija bus Pirmąją Velykų dieną per 10 val. pamaldas. Po pamaldų bus bendri pusryčiai — «Agapė». Dėl prisidėjimo prie bendrų pusryčių prašoma pasitarti su Buragiene.

Kun. Šeškevičius klausys išpažinčių Didįjį Šeštadienį nuo 6 iki 7 val. vakaro ir sekmadienį prieš mišias. Norintieji atlikti išpažintį pas kitą kunigą prašomi pasinaudoti kaimynėse parapijose esančiais kunigais. Kamilopolyje pas kun. J. Kardauską, St.

Terezinha — kun. V. Kavolj, Santo André — prel. K. Miliauską

Antrąjį mėnesio sekmadienį dėl Verbu Sekmadienio procesijos šios apylinkė lietuviams specialiu pamaldų nebus.

— Norintieji vykti pikniką pasinaudokite. Dar yra kelios vietos autobuse.

Norintieji vykti kartu su choru piknikan, gali užsirašyti ligi šeštadienio vakaro, pas choro valdybos narius.

— Kovo mėn. 28 d. išskrido Amerikon nuolatiniam apsigyvenimui Elena Bielskytė ir Albertas Šilkėnas. Apsistos Čikagoje.

— Prekybininkas Jurgis Baraišis balandžio mėn. pradžioje išvyksta kelioms mėnesiams Amerikon ir Kanadon, kur turi giminių ir nemaža pažįstamų.

— Kovo m. 23 d. Vila Beloje mirė, ilgoką laiką sirgęs Stasys Budrys, 21 metų amžiaus. Nuliūdime paliko motiną Oną, seserį Antanoną, brolij Viktorą, Adolfą. Palaidotas S. Paulo kapuose. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių, ypač nemaža jaunimo. Prie kapo atsisveikinimo žodį draugų vardu pasakė V. Ausenka Septintos dienos mišios bus šį šeštadienį, kovo 30, 8 val. Vila Zelinoje.

LAIŠKAI:

1. Šimonytei, Vanda Urbana vičius, A. Lazdauskui, J. Baršėvičiui, I. Kutkienai, H. Guzikauskui, K. Talalai, Vyt. Vošyliui, Onai, Mizarienei, J. Ivoškai, Pranui Stankevičiui, Pr. Kiseliui, Bučioniui, Adai Abraitienei, Antanui Maniūšiui, St. Milinavičiui, M. Kinurienei, B. Aiškinienei, kun. Al. Arminui, Stefanijai, A. Kai riui, N. Jakaičiui.

— Regina Juknevičiūtė, gyvenanti Kaune, Mažoji darbininkų gatvė nr. 10 b, paieško savo pusseserių Marijos, Jadvygos ir Veronikos Maksima vičiūtės. Ieškotoja yra našlaitė, daugiau giminių neturinti.

Klauskis São Paulo Lietuvių Kultūrinės Radio Programos

Iš Radio Nove de Julho, kiekvieną sekmadienį nuo 9,30 ligi 10:00 val., banga 540 klc.

Lietuviškas žodis radio bangomis tol bus girdimas, kol jį rems susipratę lietuviai.

Radijui paramą galima įteikti finansinės komisijos nariams asmeniškai arba siunčiant per paštą finansų komisijos išdinininko p. Petro Šimonio, ar kun. P. Ragažinsko vardu šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo.

Escritório Contábil "Nascimento"

Irmãos Nascimento

REG. C. R. G. SP. Nº 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-2767 - S. Paulo

Jau iš anksto ruoškis į

SPAUDOS VAKARA,

kurį ruošia laikraštis "Mūsų Lietuva", balandžio m. 27 d.

Bus įdomi ir įvairi programa.

Pakvietimai gaunami «Mūsų Lietuvos» redakcijoj. Klebonijoj, Vyto bare, V. Prudentėj pas M. Tamaliuną, Casa Verde pas J. Malelionį ir pas platintojus.

PAIEŠKONI:

- 1) Bogužienė - Sabanovaitė Aleksandra, dukte Teodoro,
- 2) Šabanovaitė Tatjana, dukte Teodoro,
- 3) Šabanovaitė Elena, dukte Teodoro,
- 4) Gudelis Vytautas, gimęs 1927 m.,
- 5) Griška Jonas, g i m ė s 1908 m.,
- 6) Gabrilevičius Petras, g i m ė s 23.IV 1922.,
- 7) Gurklys Petras, gim. 11. I.1917 m.,
- 8) Griškis J o n a s, gim. 25.IX.1907 m.,
- 9) Gurslytė Jadvyga, gim. 17.X.1923m.,
- 10) Gečas Kazys,
- 11) Gadzinskienė-Milkeraitytė Ona, gim. 1913 m.,
- 12) Harke Otto,
- 13) Išiūnas Feliksas, gim. 1913 m.,
- 14) Išora Liudvikas, gim. 1893 m.,
- 15) Jusionis Petras, g i m .

1903 m.,

- 16) Jovarauskas Antanas,
- 17) Ignatavičius Viktoras, gim. 29.XI.1915 m.,
- 18) Jankauskas Vladas,
- 19) Juškėnas Juozas, gim. 1896 m.,
- 20) Jončienė Lukošūtė Juzė gim. 1908 m.,
- 21) Jankauskaitė Veronika Ieškomieji arba apie juos žinantieji, prašomi atsiliepti: CONSULADO DA LITANIA. Rua Dom José de Barros, 168 5' andar, Caixa postal 7249, S. Paulo, Brasil.

— «Mūsų Lietuvos» skaitytojai, pakeitusieji gyvenamą vietą, prašomi tuoj pranešti savo naują adresą, kad lai kraštis galėtų būti gaunamas be pertraukos.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

TAISOME RAŠOMASIAS MAŠINAS

ir perkame naudotas. Galį būti ir su trukumais (apgadintos)

Rua Dr. Cincinato Pamponet, 204 — 2.º andar sala 7

PASINAUDOKITE PROGA

Savo buto papuošimui, įvairiose Europos ir Pietų Amerikos parodose premijuoto lietuvių dailininko sukurtais paveikslais! Paveikslai beveik visi nauji ir niekur dar nebuvo parodose išstatyti. Išvažiavimo iš Brazilijos proga parduodu juos žymiai piginta kaina, pradėdant nuo 300 kruzeirų.

Kreiptis bet kuriuo laiku, Rua Marques de Itú, 69 fundos, pirmas ir kampinis namas iš kairės, išeinant iš Praça da Republica. Dail. A. Kairys.

Siuntiniai i Lietuva ir i Sibira

Siunčiame įvairiausias medžiagas, avalynę, megstinius ir vaistus į Lietuvą ir į Sibirą!

Siuntiniai iš Amerikos, Brazilijos, Anglijos siunčiami per CENTRAL PARCEL SERVICE, INC., kuri pilnai siuntinius apdraudžia ir sumoka visus muitus. Gavėjas nieko nemoka! Pristatymas garantuotas!

Siuntiniai pasiekia Lietuvą per 6-8 savaites!

REIKALAUKITE KAINORAŠČIŲ!

Kreipkitės bet kuriuo metu

Jonas Valavičius

Rua Padre Benedito de Camargo, 698, Penha, São Paulo.

Aleksandras Boguslauskas

Rua Frei Antonio de Guadalupe, 14, Vila Zelina Arba rašykite Caixa postal 403 — São Paulo

«AMERIKOS B
LIACIJŲ

Iš Vašingtono

Kas dieną pusės valandos programa Lietuvos laiku girdima 19 val. 30 min. trumposiomis 11, 16, 19 ir 25 mtr. bangomis (Grinvičo laiku 16, 30, Niujorko — 11,30 val. ryto, Melbourno — 2,30 val. ryto, Buenos Aires — 1,30 val. p.p.).

Programa kartojama Lietuvos laiku — 24 val. 31 ir 349 m bangomis (N. Y. — 4 val. p.p., Melburno 7 val. ryto, Buenos Aires 2 val. ryto), rytą 7 val. 15 min 19, 25 ir 31 m. bangomis (N. Y. — 11,15 vakare, Melb. 2,15 val. p.p., Buenos Aires 1,15 val. naktį) ir 15 valandą — 11, 13, 16 ir 19 mtr. bangomis (N. Y. 7 val. ryto, Melb. — 19 val. vak, Buenos Aires — 9 val ryto).

Iš Europos

Kasdien pusės valandos programa Lietuvos laiku girdima 21 val., — 16, 19 ir 25 m, bangomis (18 val. Grinvičo laiku, N. Y. laiku 1 val. p.p., Melburno — 4 val. ryto, Buenos Aires — 3 val. po pietų).

Europinė programa kartojama tris kartus: 24 val. 45 m. — 19, 25 ir 41 mtr. bangomis (N. Y. laiku 4,10 val. p.p., Melburno — 7,15 val. ryto, Buenos Aires — 6,15 val. p.p.) 6 val. 45 min. ryto — 19, 25 ir 31 mtr. bangomis (N. Y. laiku 10,45 val. vak, Melb. — 1,45 val. p.p., Buenos Aires — 12, 45 val. naktį) ir 15 val. 30 m. — 19, 25 ir 31 mtr. bangomis (N. Y. laiku 7,30 val. ryto, Melb. 10,30 valanda vakaro, Buenos Aires — 9,30 valandą ryto).

(pabaigą iš 3 pusl.)

OKUPANTŲ SPAUDA APIE LIETUVOS SPORTININKUS

Sekančias draugiškas rungtynes musiškiškai žaidė su Melburno komanda «Ryga». Tai — latvių ekipa. Jį taip pat pralaimėjo stambiu rezultatu.

Mūsų krepšininkams Melburne teko susitikti su čia esančiais lietuviams — žino. Mu prieš karą krepšininkų Lietuvos rinktinės dalyviu Baltrūnu, Australijos rinktinės treneriu Perversiu ir kitais. Buta žinoma, ir įvairiausių kalbu — ir nuoširdžių, ir gana oficialių, šaltokų, bet šiaip ar taip, o mūsų išėviai, matydami žaidžiant vikrų kaip vijurką kresną šviesiaplaukį žemaitį Stasį Stonkų ir jo vaikystės draugą Kazį Petkevičių, nuolat besišypsantį, nuoširdžiai draugišką beveik dviejų metrų ūgio Algirdą Lauritėną, galėjo įsitikinti, kokie vyrai auga Lietuvoje.

Tuo galima buvo įsitikinti ir stebint lietuvių boksininko Romualdo Murausko kovą. Ne sunkiai įveikęs australietį Mediganą, jis pusfinalyje labai gražiai sukovojo su vienu stipriausių JAV olimpinės bokso rinktinės dalyviu negru Boidu. Tik per didelis Murausko atsargumas sutrukdė paskutinėse minutėse įgauti persvarą ir Boidas laimėjo, bet minimaliu taškų skirtumu. Trys teisėjai pripažino Boido pergalę, o dy — Murausko. Boidas po to tapo olimpiados čempionu. Vadinasi, ir Murauskas, lygiai kaip Mikėnas, buvo tik per plauką nuo aukso medalio.

Už sugrįžimą į Tėvynę

SIUVĖJAS
POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhagapi, 9 - V. Zelina
(prasideda iš Av. Zelina, 595)